

ЗАТВЕРДЖУЮ
Генеральний директор
ТОВ «Видавництво «Світич»
О. О. Андрусич

“05” лютого 2025 р.

Програма підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти¹

Назва курсу: Від вивчення абетки до вільного читання і письма. Створюємо ситуації успіху на уроках української мови та читання для учнів 1-4 класів.

Розробник: Видавництво “Світич”, Г. С. Остапенко.

Цільова аудиторія: учителі початкових класів, заступники директорів з освітньої роботи; консультанти центрів професійного розвитку педагогічних працівників; студенти педагогічних спеціальностей фахових коледжів та закладів вищої освіти.

Обсяг: 18 години / 0,6 кредиту ЄКТС.

Форма підвищення кваліфікації: дистанційна.

Мета: розкрити особливості навчання читання та письма сучасних учнів початкової школи; запропонувати сучасні методичні прийоми створення ситуацій успіху для різних учнів на уроках української мови та читання; показати, як забезпечувати в учнів стійку мотивацію до навчання української мови та читання з 1 по 4 клас; ознайомити з особливостями роботи за підручниками “Українська мова. Буквар” (авт. Остапенко Г. С., Мовчун Л. В.) для 1 класу, “Українська мова та читання” (авт. Остапенко Г. С.) для 2, 3 і 4 класів; ознайомити з додатковими навчальними матеріалами для учнів та методичними матеріалами для вчителя до курсу “Українська мова та читання” на платформі SvitDovkola.org.

Напрямок: розвиток професійних компетентностей: знання навчального предмета, фахових методик, технологій; забезпечення і підтримка навчання.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться / набуватимуться:

- **мовно-комунікативна компетентність** — здатність забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою [A1.1]; здатність формувати і розвивати мовно- комунікативні уміння та навички учнів [A1.4];

¹ Програму укладено відповідно до ст. 59 Закону України “Про освіту” та Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженому постановою КМУ від 21 серпня 2019 року № 800 (зі змінами і доповненнями, внесеними постановою КМУ від 27 грудня 2019 року № 1133).

- **предметно-методична компетентність** – здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов’язкових результатів навчання учнів [A2.1]; здатність формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей [A2.2]; здатність здійснювати інтегроване навчання учнів [A2.3]; здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів [A2.4]; здатність розвивати в учнів критичне мислення [A2.5]; здатність формувати ціннісні ставлення в учнів [A2.7];
- **інформаційно-цифрова компетентність** — здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси [A3.2]; здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі [A3.3];
- **психологічна компетентність** — здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів [B1.1]; здатність використовувати стратегії роботи з учнями, які сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності [B1.2]; здатність формувати мотивацію учнів та організовувати їхню пізнавальну діяльність [B1.3]; здатність формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною [B1.4];
- **компетентність педагогічного партнерства** — здатність до суб’єкт- суб’єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі [B3.1];
- **прогностична компетентність** — здатність планувати освітній процес [Г1.2];
- **організаційна компетентність** — здатність організовувати процес навчання, виховання і розвитку учнів [Г2.1]; здатність організовувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів [Г2.2].

Очікувані результати навчання:

Учитель / учителька:

- розуміє особливості навчання читання та письма сучасних учнів початкової школи;
- орієнтується в сучасних методичних прийомах створення ситуацій успіху для різних учнів на уроках української мови та читання;
- знає, як забезпечувати в учнів стійку мотивацію до навчання української мови та читання з 1 по 4 клас;
- ознайомлений / ознайомлена з особливостями роботи за підручниками “Українська мова. Буквар” (авт. Остапенко Г. С., Мовчун Л. В.) для 1 класу, “Українська мова та читання” (авт. Остапенко Г. С.) для 2, 3 і 4 класів;
- орієнтується в додаткових навчальних матеріалах для учнів та методичних матеріалах для вчителя до курсу “Українська мова та читання” на платформі SvitDovkola.org.

Документ, що видається за результатами навчання: свідоцтво про підвищення кваліфікації.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ КУРСУ

Форма роботи, обсяг	Зміст модуля
<p>МОДУЛЬ 1. Навчаємо читання молодших школярів: від абетки до улюблених книжок.</p> <p>Викладач: Ганна Остапенко.</p> <p>Обсяг (кількість годин): 3 (лекція — 2, практичне заняття — 1).</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Успіх та ситуації успіху в початковій школі. ▪ Чи всі учні можуть бути успішними на уроках української мови та читання? ▪ Особливості навчання читання з 1 по 4 клас: розставляємо акценти. ▪ Методичний супровід курсу “Українська мова та читання” на платформі SvitDovkola.org. ▪ Відповіді на запитання учасників навчання. ▪ Поточне діагностування у формі тесту.
<p>МОДУЛЬ 2. Навчаємо письма молодших школярів: від літер та слів до текстів різних видів.</p> <p>Викладач: Ганна Остапенко.</p> <p>Обсяг (кількість годин): 3 (лекція — 2, практичне заняття — 1).</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Плекаємо письменницьку майстерність: якісні приклади та багато повторів. ▪ Від літери до речення: навчаємо письма в 1 класі. ▪ Від списування до власних висловлювань: навчаємо письма в 2 класі. ▪ Фокус на правописі: навчаємо письма в 3 класі. ▪ Есе для самовираження: навчаємо письма в 4 класі. ▪ Методичний супровід курсу “Українська мова та читання” на платформі SvitDovkola.org. ▪ Відповіді на запитання учасників навчання. ▪ Поточне діагностування у формі тесту.
<p>МОДУЛЬ 3. Як встигнути все і не перевантажити учнів: проводимо уроки за підручником “Українська мова. Буквар” для 1 класу.</p> <p>Викладач: Ганна Остапенко.</p> <p>Обсяг (кількість годин): 3 (лекція — 2, практичне заняття — 1).</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Особливості навчання сучасних першокласників. ▪ Працюємо за підручником “Українська мова. Буквар” (авт. Остапенко Г. С., Мовчун Л. В.) — реагуємо на потреби сучасних дітей. ▪ Букварний і післябукварний періоди вивчення грамоти: плануємо тематичний тиждень. ▪ Методичний супровід підручника “Українська мова. Буквар” на платформі SvitDovkola.org. ▪ Відповіді на запитання учасників навчання. ▪ Поточне діагностування у формі тесту.
<p>МОДУЛЬ 4. Як визначити пріоритети та досягнути успіху:</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Особливості навчання сучасних другокласників. ▪ Працюємо за підручником “Українська мова та читання” для 2 класу (авт. Остапенко Г. С.) — створюємо для дітей

<p>проводимо уроки за підручником “Українська мова та читання” для 2 класу.</p> <p>Викладач: Ганна Остапенко.</p> <p>Обсяг (кількість годин): 3 (лекція — 2, практичне заняття — 1).</p>	<p>ситуації успіху.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Плануємо тематичний тиждень для проведення уроків “Українська мова та читання” у 2 класі. ▪ Методичний супровід підручника “Українська мова та читання” для 2 класу на платформі SvitDovkola.org. ▪ Відповіді на запитання учасників навчання. ▪ Поточне діагностування у формі тесту.
<p>МОДУЛЬ 5. Як спонукати учнів до самостійного навчання: проводимо уроки за підручником “Українська мова та читання” для 3 класу.</p> <p>Викладач: Ганна Остапенко.</p> <p>Обсяг (кількість годин): 3 (лекція — 2, практичне заняття — 1).</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Працюємо за підручником “Українська мова та читання” для 3 класу (авт. Остапенко Г. С.) — реалізуємо завдання всіх змістових ліній. ▪ Методичний супровід та електронний інтерактивний додаток до підручника “Українська мова та читання” для 3 класу на платформі SvitDovkola.org. ▪ Відповіді на запитання учасників навчання. ▪ Поточне діагностування у формі тесту.
<p>Підсумкова робота</p> <p>Обсяг (кількість годин): 3 (самостійне робота — 2, підсумковий контроль — 1).</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Самостійне опрацювання тем курсу. ▪ Вихідне діагностування шляхом тестування.
<p>Усього: 18 години / 0,6 кредиту ЄКТС.</p>	

Інформація про викладача

Ганна Остапенко, авторка лінійки підручників “Українська мова та читання” для 1–4 класів, методистка проєкту “Вивчаю — не чекаю”, співрозробниця та тренерка курсу “Наздоженемо: курс для подолання освітніх втрат у початковій школі”, засновниця альтернативної школи “Соняшник”.